

Έκθεση Πρακτικών

Κατά τις ανωτέρω συνεδριάσεις το Τμήμα συνήλθε υπό την ανωτέρω σύνθεση στην αίθουσα διασκέψεων προς επεξεργασία του ανωτέρω σχεδίου Π. Διατάγματος, διαβιβάσθέντος εις το Συμβούλιο της Επικρατείας από τη Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου με το 1772/12-8-2002 έγγραφό της, που πρωτοκολλήθηκε την 20 Αυγούστου 2002.

Στην αρχή η εισηγητής ανέφερε ότι με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού Διατάγματος επιχειρείται ο καθορισμός Ζώνης· Οικιστικού Ελέγχου, κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης σε εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 περιοχή των δήμων Νάξου και Δρυμαλίας (ν. Κυκλάδων).

Εν συνεχεία η εισηγητής ανέπτυξε τη γνώμη της επί των ζητημάτων, τα οποία προκύπτουν από την επεξεργασία του σχεδίου και, μετά από σχετική συζήτηση, το Τμήμα εγνωμοδότησε ως εξής:

1. Το σχέδιο, προτεινόμενο αρμοδίως από τον Υπουργό Πολιτισμού και τον Υφυπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., μετά από γνωμοδοτήσεις των Κοινοτικών Συμβουλίων των Κοινοτήτων Κινιδάρου, Αγ. Αρσενίου, Απειράθου, Δαμαρίωνα, Σαγκρίου, Χαλκείου, Γαλανάδων, Ποταμιάς, Βίβλου, Γλινάδου και του δημοτικού συμβουλίου δήμου Νάξου και του Κ.Σ.Χ.Ο.Π. ευρίσκει κατ' αρχήν νόμιμο έρεισμα στις διατάξεις των άρθρων 183 και 184 του π.δ. της 14.7./27.7.1999 "Κώδικας Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας" (Δ 580) και του άρθρου 25 παραγρ. 5 του ν. 2508/1997 (Α 124).

2. Από τις διατάξεις των παρ. 1, 2 και 6 του άρθρου 24 καθώς και των άρθρων 79 παρ. 8 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος προκύπτει ότι η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να προβή σε χωροταξική οργάνωση της χώρας, η οποία θα διασφαλίζει την προληπτική και κατασταλτική προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, τους αρίστους δυνατούς όρους διαβιώσεως του πληθυσμού και την οικονομική ανάπτυξη στα

μικρών νησιών δεν μπορεί να παραβιάζει την φέρουσα ικανότητα τους ως παραδοσιακών ανθρωπογενών συστημάτων και ευαίσθητων οικοσυστημάτων. Επομένως, οι οικιστικές πιέσεις για την απόκτηση πρώτης και δεύτερης κατοικίας πρέπει, κατ' αρχήν, να απορροφώνται εντός του υπάρχοντος δικτύου οικισμών, και εφ' όσον αυτό δεν έχει υπερβή τα όρια της φερούσης ικανότητος του. Εφ' όσον δεν έχει εξαντληθή η φέρουσα ικανότης των υπάρχοντων οικισμών, είναι ανεπίτρεπτη η ίδρυση νέων οικισμών οιοδήποτε τύπου (πρώτης ή δεύτερης κατοικίας). Εάν η ικανότης αυτή έχη εξαντληθή είναι εξεταστέο, εάν, εν όψει της εξελίξεως του τοπικού δημογραφικού συστήματος και με βάση ειδική και εμπεριστατωμένη μελέτη, υπάρχουν ακόμη περιθώρια επεκτάσεως των υφισταμένων οικισμών. Στην περίπτωση αυτή, η απορρόφηση των οικιστικών πιέσεων πρέπει να γίνεται με τον θεσμό της επεκτάσεως, όπου αυτό είναι επιτρεπτό, αποκλειομένης, οπωσδήποτε, της ιδρύσεως νέων οικισμών με τον θεσμό των συνεταιρισμών ή της ιδιωτικής πολεοδομήσεως (ΣΤΕ 1588/1999, Π.Ε. 359/1999, 216/1999, 273/1998).

5. Κατά την έννοια του άρθρου 183 του Κώδικος Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας, ερμηνευομένου εν όψει του άρθρου 24 του Συντάγματος, η έκδοση του προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου πρέπει να λαμβάνη χώρα στον συντομώτερο δυνατό χρόνο από της ενάρξεως της σχετικής διαδικασίας, δεδομένου ότι, κατά κοινή πείρα, η ίδια η έναρξη της διαδικασίας αυτής έχει ως αποτέλεσμα την ένταση των οικιστικών πιέσεων και την εγκατάσταση παρανόμων χρήσεων στην περιοχή, προκειμένου, να δημιουργηθούν τετελεσμένα γεγονότα και μη αναστρέψιμη κατάσταση πριν από την έκδοση του σχετικού διατάγματος (πρβλ. Π.Ε. 557/2001). Ως εύλογος δε χρόνος για την έκδοση του σχετικού προεδρικού διατάγματος νοείται χρονικό διάστημα μη υπερβαίνον την διετία, εν όψει και της διατάξεως της παραγρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2242/1994 (Α 162). Εν προκειμένω, η διαδικασία εκδόσεως του προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου στην νήσο Νάξο διήρκεσε ανεπιτρέπτως, κατά τα ανωτέρω, επί

χρονικό διάστημα υπερβαίνουν την δεκαετία, με αποτέλεσμα την δημιουργία τετελεσμένων γεγονότων, τα οποία δυσχεραίνουν ή και ματαιώνουν τον σκοπό του ανεπιτακτικώς πλέον εκδιδόμενου υπό επεξεργασία σχεδίου.

6. Στην διάταξη του άρθρου 12 του ν. 3028/2002 (Α 153) ορίζονται τα εξής: "1. Οι αρχαιολογικοί χώροι κηρύσσονται και οριοθετούνται ή αναοριοθετούνται με βάση τα δεδομένα αρχαιολογικής έρευνας πεδίου και απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, συνοδεύεται από τοπογραφικό διάταγμα και δημοσιεύεται μαζί με αυτό στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 2. Εάν εντός των περιοχών που πρόκειται να καλύψουν υπό εκπόνηση Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) ή άλλα σχέδια χωρικών ρυθμίσεων, δεν έχουν οριοθετηθεί αρχαιολογικοί χώροι, αυτοί οριοθετούνται προσωρινά, βάσει σχεδιαγράμματος κλίμακας τουλάχιστον 1:2000 που καταρτίζεται από την Υπηρεσία, με βάση επαρκή επιστημονικά στοιχεία και ιδίως ευρήματα που πιθανολογούν την ύπαρξη μνημείων και το οποίο εγκρίνεται από τον Υπουργό Πολιτισμού με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η σχετική πράξη με το σχεδιάγραμμα περιέχεται στην οικεία αρχή μέσα σε έξι (6) μήνες από την περιέλευση στην Υπηρεσία του σχετικού ερωτήματος και ισχύει μέχρις όταν εκδοθεί η απόφαση της παραγράφου 1.....3.4.". Η διαδικαστική αυτή διάταξη η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 75 του ιδίου ν. 3028/2002, ισχύει από της δημοσίευσής του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (28.6.2002), εφαρμόζεται επί σχεδίων χωροταξικών ρυθμίσεων, των οποίων η εκπόνηση αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του ως άνω νόμου, ο δε καθορισμός των ζωνών γίνεται παράλληλα από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Αντίθετη εκδοχή θα οδηγούσε σε καθυστέρηση εκδόσεως των σχεδίων χωροταξικών ρυθμίσεων, όπως είναι τα διατάγματα περί καθορισμού Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου, τα οποία, κατά τα ανωτέρω (παρατήρηση 6) πρέπει να εκδίδονται στον συντομότερο δυνατό χρόνο. Εν πάση περιπτώσει, εφ' όσον εν προκειμένω το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος

συνυπογράφεται από τον Υπουργό Πολιτισμού κατόπιν σχετικών εγγράφων εισηγήσεων των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου, τούτο προτείνεται νομίμως προς έκδοση (Π.Ε. 536/2002).

7. Οι παρεκκλίσεις αρτιότητας δεν είναι σύμβατές προς το θεσπιζόμενο με το υπό επεξεργασία σχέδιο καθεστώ της ΖΟΕ, διότι, ως έχει κριθεί (ΣΤΕ 1130/1999 7μ.) τα 4 στρέμματα αποτελούν το ελάχιστο ανεκτό όριο για δόμηση εκτός οικισμών και εντός ΖΟΕ. (πρβλ. Π.Ε. 721/1995, 177/2001, 23/2002). Κατά συνέπεια οι διατάξεις των άρθρων 3 κεφ. Α περ. 6, Β περ. 6, Γ ΙΙΙ στ, Δ περ. 6, ΣΤ περ. 7, Η περ. 4 εδ. τρίτο, Θ ΙΙΙ περ. β', Ι περ. 5, Κ' περ. 4, Λ περ. 5, Μ περ. 6 πρέπει να αναδιατυπωθούν ως εξής: "Για τους λοιπούς όρους και περιορισμούς δόμησης εφαρμόζονται κατά χρήση οι διατάξεις του π.δ. 24.5/1985(270) και του π.δ. 7.1/1.3.11988 (Δ163) πλην των πάσης φύσεως παρεκκλίσεων".

8. Από το άρθρο 3 κεφάλαιο Β του σχεδίου που αναφέρεται στη περιοχή με στοιχεία 1γ και περιλαμβάνει τον λόφο Στελίδας πρέπει να διαγραφεί ως επιτρεπόμενη χρήση η κατασκευή κτιρίων κοινής ωφελείας διότι παρόμοια χρήση προεβλέφθη μόνο στη Δ' φάση (όχι στη Β' και Γ' φάση) και δεν επανελήφθη στην εισήγηση προς το ΚΣΧΟΠ όπου διατηρούνται ως επιτρεπόμενες χρήσεις μόνο η κατοικία και τα κτίρια αναψυχής (εστιατόρια, αναψυκτήρια). Περαιτέρω πρέπει να προστεθεί διάταξη που περιείχετο στο καταργούμενο με το παρόν σχέδιο π.δ/τος από 13.10.1988 π.δ/γμα "Καθορισμός ζώνης οικιστικού ελέγχου, κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 περιοχή του Δήμου Νάξου και των Κοινοτήτων Γαλανάδου Γλυνάδου, Βίβλου, Αγ. Αρσενίου Νάξου (Ν. Κυκλάδων)" (Δ'846) και επαναλαμβάνετο στη Β' φάση της μελέτης σύμφωνα με την οποία "Για τις οργανωμένες κατασκηνώσεις (Κάμπινγκς) η αρτιότητα των γηπέδων ορίζεται σε 8.000».

9. Στο άρθρο 3 κεφάλαιο Γ του σχεδίου περιλαμβάνονται οι

περιοχές με στοιχεία 2 α (2 α1, 2 α2). Η περιοχή 2 α1 περιλαμβάνει πεδινή περιοχή , ενώ στη περιοχή 2 α2 περιλαμβάνονται αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία που ρητώς μνημονεύονται στο σχέδιο. Στις προστατευόμενες αυτές περιοχές πρέπει να προστεθούν και άλλοι αρχαιολογικοί χώροι που αναφέρονται στη Β' και Γ' φάση της μελέτης και δεν συμπεριλαμβάνονται στη Δ' φάση και στην εισήγηση προς το ΚΣΧΟΠ, ήτοι: «στο Κάβο Αγ. Νικολάου, ο προϊστορικός οικισμός με ζώνη προστασίας Α' ακτίνας 200 μ., στο κάβο της Μικρής Βίγλας με ζώνη προστασίας του κηρυγμένου προϊστορικού οικισμού (σύμφωνα με απόφαση του ΚΑΣ πράξη 22/16.6.1992), στη περιοχή Αλυκό - Ποταμίδες, από το ακρωτήριο Αγκάλη ως την ακτή του οικισμού Βέλγων, η έκταση με πρωτοκυκλαδικά νεκροταφεία και οικισμούς». Περαιτέρω η διάταξη της παραγρ. ΙΙΙα του κεφαλαίου Γ του ιδίου άρθρου σύμφωνα με την οποία "Στην περιοχή με στοιχεία 2 α2 επιτρέπεται η χωροθέτηση εμπορικού λιμένα μετά από τήρηση της διαδικασίας προέγκρισης, χωροθέτησης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων" που προεβλέφθη το πρώτον στην Δ' φάση της μελέτης και δεν επαναλαμβάνεται στην εισήγηση προς το ΚΣΧΟΠ, πρέπει να διαγραφεί ως μη νόμιμος διότι δεν προκύπτει ότι η δημιουργία του εν λόγω λιμένος προβλέπεται από εγκεκριμένο χωροταξικό σχεδιασμό του δικτύου λιμένων της ευρύτερης περιφέρειας. Τέλος, θα πρέπει να προστεθεί διάταξη που περιέχεται στη Γ' φάση της μελέτης σύμφωνα με την οποία "Απαγορεύεται οποιαδήποτε δόμηση και διάνοιξη δρόμου από τον αιγιαλό (όπως καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 Α.Κ. 2344/1940) έως τον δρόμο που ενώνει το κέντρο Φλοίσβο με ανατολικό άκρο του φράγματος και σε ακτίνα 250μ από το ναό Αγ. Νικολάου (όρμος Αγ. Άννας). Επίσης σε ζώνη βάθους 300μ από τη γραμμή του αιγιαλού (παράλληλα με αυτή) και μεταξύ του κυρίου κοινοτικού δρόμου φράγματος – Αγ. Προκοπίου και του λόφου Αγ. Προκοπίου".

10. Τα χωροταξικά σχέδια των μικρών νησιών πρέπει να περιλαμβάνουν και το οδικό δίκτυο ως ουσιώδες στοιχείο του

επιτασσόμενου από το Σύνταγμα ορθολογικού χωροταξικού σχεδιασμού ο οποίος επηρεάζει το φυσικό περιβάλλον. Εν όψει τούτου, το οδικό δίκτυο των μικρών νήσων υπόκειται σε συνολικό σχεδιασμό και διαχείριση εντός των προαναφερθέντων ειδικών χωροταξικών σχεδίων (ΣΤΕ 4033/1998, 2502/1999, 2425/2000, ΠΕ 536/2002). Κατά συνέπεια η παρ. ΙΙΙ ε του κεφαλαίου Δ του άρθρου 3 του σχεδίου πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής : "Γιά τη διάνοιξη ή κατάργηση οδών απαιτείται προηγουμένως συνολικός χωροταξικός σχεδιασμός του οδικού δικτύου της νήσου καθώς και έγκριση περιβαλλοντικών όρων . Απαγορεύεται η διάνοιξη και κατασκευή δρόμου κυκλοφορίας οχημάτων σε απόσταση μικρότερη των 100μ από τα όρια των περιοχών 2απ2, 2απ3, 2απ4 και 2απ5 .

11. Περαιτέρω στο άρθρο 3 κεφάλαιο Δ του σχεδίου περιλαμβάνεται η περιοχή με στοιχεία 2 β η οποία εκτείνεται κατά μήκος των βορείων ακτών της νήσου, από την περιοχή ανατολικά του όρμου Αμίτη και μέχρι τον όρμο Αμπράση. Στο κεφάλαιο αυτό πρέπει να προστεθεί διάταξη που περιείχετο στη Γ' φάση της μελέτης η οποία όριζε ότι "Γιά τη προστασία του τοπίου της περιοχής 2 β απαγορεύεται η διάνοιξη δρόμων παράλληλων με την ακτή και όπου χρειάζεται, η προσπέλασή της θα γίνεται με διάνοιξη μόνο καθέτων αξόνων προς αυτήν". Περαιτέρω πρέπει να προστεθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία "Το ρέμμα της μονής Φανερωμένης , όπου προβλέπεται να κατασκευασθεί και φράγμα και το ρέμμα Μύλου Πέραμα στον όρμο Αμπράμη προστατεύονται με ζώνη υψηλής προστασίας πλάτους 20 μ από κάθε πλευρά της κοίτης τους, όπου απαγορεύεται οποιαδήποτε κατασκευή εκτός από έργα διευθέτησης και διαμόρφωσης αναβαθμών για την συγκράτηση των ομβρίων υδάτων και τον εμπλουτισμό του υδάτινου ορίζοντα. Το πλάτος της ζώνης αυξάνεται ανάλογα , αν οι όχθες είναι απότομες." Τέλος, στο κεφάλαιο αυτό, πρέπει να προστεθεί διάταξη η οποία προεβλέπετο επίσης στη Γ' φάση , κατά την οποία "Στη περιοχή 2 β προστατεύεται επίσης το τμήμα της από Χίλια Βρύση ως το δυτικό άκρο

στον όρμο Αμίτη, με έλεγχο της αρχαιολογικής υπηρεσίας για την έκδοση οικοδομικής άδειας”.

12. Στο άρθρο 3 κεφάλαιο Ε περιλαμβάνεται η περιοχή με στοιχεία 2γ δηλαδή η κοιλάδα του Παταμού και παραλιακές περιοχές κυμαινόμενου πλάτους βόρεια και νότια του οικισμού Απόλλωνα .Στο κεφάλαιο αυτό πρέπει να προστεθεί διάταξη που περιείχετο στη Γ΄ φάση της μελέτης, η οποία όριζε ότι: “Γιά την προστασία των ρεμμάτων και χειμάρων που εκβάλλουν στην περιοχή ορίζεται ζώνη υψηλής προστασίας πλάτους 20μ από κάθε πλευρά της κοίτης τους. Όπου οι πλευρές της κοίτης είναι απότομες , τότε το όριο διευρύνεται για να περιβάλλει τις όχθες του. Στη ζώνη αυτή απαγορεύεται οποιαδήποτε κατασκευή εκτός από εκείνες που χρειάζονται για τη διευθέτηση της ροής του νερού και για τη διαμόρφωση αναβαθμών που συγκρατούν τα νερά της βροχής και πλουτίζουν τον υδάτινο ορίζοντα.”. Περαιτέρω, στους ρητά αναφερόμενους στην περιοχή αρχαιολογικούς χώρους πρέπει να προστεθεί και ο πρωτοκυκλαδικός οικισμός στη θέση Μπεμπέκος – Κανάκη – Ξερακρώτηρο με ζώνη προστασίας Α΄ ακτίνας που αναφέρεται στη Γ΄ φάση της μελέτης.

13. Η παραγρ. 6 του κεφαλαίου ΣΤ του άρθρου 3 του σχεδίου είναι διαγραπτέα κατά το μέρος που επιτρέπει τη δόμηση σε απόσταση μικρότερη των 100μ από τον αιγιαλό

14. Στο άρθρο 3 κεφάλαιο Ζ΄ καθορίζονται οι περιοχές με στοιχεία 2 απ (2απ1,2απ2, 2απ3, 2απ4,2απ5, 2απ6) , οι οποίες είναι “ περιοχές προστασίας αμμοθινών και αλυκών και περιλαμβάνουν ως επί το πλείστον τις ζώνες αιγιαλού και παραλίας, παλαιού αιγιαλού, παραλιακά αλίπεδα και τέλματα των οποίων η κυριότητα ανήκει στο Δημόσιο”. Στις περιοχές αυτές κατά τη περιπτ. α΄ της παραγράφου VII του ως άνω κεφαλαίου “ απαγορεύεται κάθε αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος”. Εξάιρεση αποτελεί η περιοχή 2απ4 στην οποία κατά το εδ. β΄ επιτρέπεται α) κατοικία και β) κτίρια αναψυχής (εστιατόρια, αναψυκτήρια). Όπως προκύπτει, όμως, από τα στοιχεία του φακέλου αλλά και κατά τις

παρασχεθείσες εκ μέρους των παραστώντων κατά την επεξεργασία του σχεδίου εκπροσώπων της Διοικήσεως, η περιοχή 2απ4 περιλαμβάνει εκτός του αρχαιολογικού χώρου της Μικρής Βίγλας, και περιοχή αποτελούμενη από αμμοθίνες και κέδρους που κατά τις σχετικές μελέτες (βλ. τεύχη Β, Γ, Δ, φάσης) αποτελούν περιοχές απόλυτου προστασίας. Η περιοχή αυτή έχει υποστεί ήδη σημαντικές αλλοιώσεις λόγω και της μεγάλης (δεκαετία) καθυστέρησης εκδόσεως του παρόντος διατάγματος. Για το λόγο αυτό φαίνεται να υπολαμβάνει εσφαλμένως η Διοίκηση ότι ειδικά στη περιοχή αυτή απόλυτης προστασίας είναι δυνατόν να επιτραπεί η δόμηση με την διάταξη της περιπτ. β' της παραγράφου VII του κεφαλαίου Ζ' του άρθρου 3. Η διάταξη όμως αυτή, με την οποία "νομιμοποιείται" εκ των υστέρων η επελθούσα με την ανοχή της Διοικήσεως καταστροφή του οικοσυστήματος είναι μη νόμιμη και πρέπει να διαγραφεί, η δε περιοχή 2απ4 να συμπεριληφθεί μεταξύ των περιοχών απόλυτης προστασίας. Και τούτο διότι τυχόν αλλοίωση των χαρακτηριστικών της περιοχής αυτής, γενόμενη εξ ανθρωπογενών παρεμβάσεων μετά το 1975, όχι μόνον δεν αίρει το χαρακτήρα αυτής ως απόλυτου προστασίας, αλλά αντιθέτως δημιουργεί υποχρέωση της Διοικήσεως, επιβαλλομένη ευθέως εκ του Συντάγματος για την άμεση και πλήρη αποκατάστασή τους. (ΠΕ 306/1992,296/1993,536/2002) Κατόπιν αυτού η παράγραφος VII στην οποία καθορίζεται η περιοχή αυτή, πρέπει να αναδιατυπωθεί ώστε να φαίνεται ότι δεν περιλαμβάνει μόνο τον αρχαιολογικό χώρο της Μικρής Βίγλας, αλλά και περιοχή αμμοθινών και κέδρων από τους Καράδες μέχρι τη νότια πλευρά της Μικρής Βίγλας, διότι ως έχει το κείμενο της διατάξεως, έρχεται σε αντίθεση με το σχετικό διάγραμμα και μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα κατά την εφαρμογή. Στην ίδια περιοχή τέλος πρέπει να διορθωθεί η οριοθέτηση μεταξύ των αζιμουθιακών σημείων 361 και 370 τα οποία δεν ενώνονται με ευθεία γραμμή αλλά με καμπύλη, με αποτέλεσμα να παραμείνει εκτός ζώνης προστασίας έκταση η οποία κατά τις παρασχεθείσες από τους εκπροσώπους της Διοικήσεως διευκρινίσεις, αλλά και τα στοιχεία του

Αριθμός 535/2002

φακέλου, από τα οποία προκύπτει ότι το όριο της ζώνης στην περιοχή αυτή ακολουθεί στον υπάρχοντα εκεί ημιονικό δρόμο, ανήκει στην προστατευτέα ζώνη. Ως εκ τούτου οι διατάξεις της παραγρ. VII περιπτ. β του ως άνω κεφαλαίου του ιδίου άρθρου είναι διαγράπτées στο σύνολό τους.

15. Στο άρθρο 3 κεφάλαιο Η περιλαμβάνονται περιοχές ελεγχόμενης ανάπτυξης, ήτοι ορεινές και ημιορεινές περιοχές του δυτικού κεντρικού τμήματος της νήσου, καθώς και ορισμένοι αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, που ρητά απαριθμούνται στη παράγραφο 2' αυτού. Στις περιοχές αυτές, πλην της περιοχής 6.12 που περιλαμβάνεται το μοναστήρι του Αγ. Χρυσοστόμου απαγορεύεται η δόμηση. Η διάταξη αυτή πρέπει να συμπληρωθεί με αντίστοιχη προς το από 13.10.1988 π.δ/γμα (Δ 846) διάταξη ως εξής : " Ειδικότερα σε ακτίνα 300μ από το μοναστήρι του Αγ. Χρυσοστόμου, επιτρέπονται μόνο χρήσεις κατοικίας, αναψυχής, πολιτιστικών λειτουργιών και εγκαταστάσεων κοινής ωφελείας".

16. Στο άρθρο 3 κεφάλαιο Η περ. 5 ορίζεται ότι στη περιοχή είναι δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 28 και 29 του ν. 1947/91, 24 του ν. 2508/97 και των διατάξεων του π.δ/τος 93/97, (περί ιδιωτικών πολεοδομήσεως και οικοδομικών συνεταιρισμών). Όπως όμως έχει κριθεί, η απορρόφηση των οικιστικών πιέσεων στα μικρά νησιά πρέπει να γίνεται είτε με την αναζωογόνηση και ανάπτυξη φθινόντων οικισμών, είτε με την περιορισμένη επέκταση υφισταμένων οικισμών, απαγορευομένης απολύτως της δημιουργίας νέων υπό οικοδομικών συνεταιρισμών ή ιδιωτικών επιχειρήσεων, η οποία συνεπάγεται τη θυσία φυσικού κεφαλαίου ή αγροτικής γης. (ΠΕ16/1996,5411998κα). Κατά συνέπεια η ανωτέρω περ. 5 του κεφαλαίου Η του άρθρου 3 του σχεδίου είναι μη νόμιμη και διαγράπτέα.

17. Στη παράγραφο 3 της περιοχής με στοιχείο 3β του κεφαλαίου Θ (καλλιεργούμενη έκταση Αμίτη- Εγγαρών) το κατώτατο όριο αρτιότητας να τεθεί στα 8000τμ, όπως πρότεινε η σχετική μελέτη (Γ' φάση) και όχι στο 4000 τμ όπως ορίζει το σχέδιο. Επίσης από την παράγραφο 2 της

περιλαμβάνονταν στη μελέτη (Γ' φάση) και η οποία δεν είναι συμβατή σε περιοχή εντατικών και εξειδικευμένων καλλιεργειών.

18. Στο άρθρο 3 κεφάλαιο Ι περιλαμβάνεται η περιοχή με στοιχείο 4 με χαρακτήρα ορεινό και ημιορεινό όπου επιτρέπεται η δημιουργία εγκαταστάσεων αγροτουρισμού. Στη περιοχή αυτή η χωροταξική μελέτη (Γ' φάση σελ. 58) επιβάλλει προστατευτικές ζώνες απαγόρευσης γεωργοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στον κεντρικό άξονα Χώρας Νάξου- Απειράθου (250μ εκατέρωθεν), διαδρομή Τιμίου Σταυρού- Γύρουλα-Ανω Σαγκρί, (200μ), 500μ από τα όρια του οικισμού Κάτω Σαγκρί, Κανακαρείο, Ανω Σαγκρί, 200μ εκατέρωθεν του δρόμου προσπέλασης και γύρω από τον Πύργο της Μαριγούλας και το παρεκκλήσι Παναγιάς Ορφανής, ζώνη προστασίας ολοκλήρου του ελαιώνα, ζώνη προστασίας 200μ εκατέρωθεν του άξονα Φιλότι- Δαμαρίωνας-Δαμαλάς. Οι ζώνες αυτές μη νομίμως δεν θεσμοθετούνται με το προτεινόμενο σχέδιο, το οποίο αποκλίνει ανατιολογήτως από τη μελέτη. Κατά συνέπεια πρέπει να προστεθεί στο σχέδιο διάταξη έχουσα το ανωτέρω περιεχόμενο. Στην ως άνω περιοχή το όριο αρτιότητας και κατάτμησης των 4000μ να περιοριστεί μόνο στις εγκαταστάσεις αγροτουρισμού, όπως ορίζει η μελέτη (Γ' φάση), ενώ για τις λοιπές χρήσεις να οριστεί στα 8000 μ σύμφωνα με τις προβλέψεις της ως άνω μελέτης.

19. Στη περιοχή με στοιχείο 4α του κεφαλαίου Κ του άρθρου 3 και ειδικότερα στη ζώνη 4 α περιλαμβάνεται η περιοχή του ελαιώνα Νάξου με ωρισμένες ζώνες προστασίας αρχαιολογικών χώρων και μνημείων που αναφέρονται στο κεφάλαιο Κ του ως άνω άρθρου. Σ' αυτά θα πρέπει να προστεθούν και άλλα μνημεία τα οποία περιείχοντο στη Γ' φάση της μελέτης και δεν περιλαμβάνονται στο παρόν σχέδιο : α) στη θέση Αφεντικά το προϊστορικό νεκροταφείο, β) στη θέση Αγ. Ανάργυροι - Ροδινάρες βόρεια του Κανακαριού, τα δύο πρωτοκυκλαδικά νεκροταφεία, γ) ο πύργος Δελλαρόκα με τα προκτίσματά του και τον περιστερεώνα του, δ) το πρωτοκυκλαδικό νεκροταφείο στη θέση Αφεντικά .

20. Στο άρθρο 3 κεφάλαιο Λ περιλαμβάνεται η περιοχή με στοιχεία 4 β. Στη περιοχή αυτή επιτρέπεται τόσο η δόμηση κατοικιών κ.λ.π. όσο και η δημιουργία εγκαταστάσεων αγροτουρισμού. Κατά το μέρος μεν που αφορά τη κατασκευή κατοικιών πρέπει να προστεθεί διάταξη που υπάρχει στην εισήγηση προς το ΚΣΧΟΠ σύμφωνα με την οποία ως μέγιστη επιτρεπόμενη συνολική επιφάνεια των κτιρίων ορίζονται τα 200 μ και μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος αυτών 7,5μ., ενώ για τα κτίρια των λοιπών χρήσεων ορίζονται ως μέγιστη επιτρεπόμενη συνολική επιφάνεια τα 100τμ και μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος αυτών τα 4,5 μ. Κατά το μέρος δε που αφορά τις χρήσεις αγροτουρισμού πρέπει να τεθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία το κατώτατο όριο κατάρτησης και αρτιότητας των γηπέδων να ορίζονται τα 4000 τ.μ., Συντελεστής Δόμησης 0,1 και μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος 7,5 μ. Επίσης η περιοχή προστασίας του αρχαιολογικού χώρου Ελληνικά πρέπει να καθορισθεί με ακτίνα 500μ όπως ορίζει η μελέτη και όχι όπως ορίζει το σχέδιο.

21. Όπως προκύπτει από την ειδική χωροταξική μελέτη (Γ' φάση) η περιοχή του όρμου Καλαντού σε βάθος 500μ από την ακτή, καθώς και η περιοχή του όρμου Πάνορμου σε βάθος ακτίνας 500μ έως 1000μ από την ακτή και του όρμου Κλειδού σε βάθος 500μ έως 1000μ από την ακτή αποτελούν ζώνη απόλυτης προστασίας, όπου απαγορεύεται κάθε δόμηση και οποιαδήποτε δραστηριότητα που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη μορφολογία του εδάφους και τα φυσικά χαρακτηριστικά των ακτών. Παρά ταύτα το προτεινόμενο σχέδιο στο κεφάλαιο Μ (περιοχή με στοιχείο 5) καθώς και στη περιοχή 2δ (κεφάλαιο ΣΤ του σχεδίου) δεν περιλαμβάνει ανάλογες προστατευτικές διατάξεις, αλλ' αντιθέτως επιτρέπει τη δόμηση με χρήση κατοικίας, τουριστικών εγκαταστάσεων, αναψυκτηρίων κλπ. Κατά το μέρος τούτο οι σχετικές διατάξεις είναι μη νόμιμες και πρέπει να διαγραφούν, πρέπει δε πρέπει να προστεθούν διατάξεις για την προστασία των όρμων Κλειδού, Πάνορμου και Καλαντού με τους αντίστοιχους όρους και περιορισμούς δομήσεως και χρήσεως όπως προτείνονται στο σχέδιο (σελίδα 64 της Γ' φάσης της

μελέτης παράγραφοι 2 α, 2 β, 2 γ και 3).

22. Οι δραστηριότητες των παραγράφων 10δ, 10ι, 11δ, 1α, 1β, 1γ, 1δ, 1ε, 1στ, 1ζ, 3α, 3ε, 3ι, 6γ, 7α, 7β, 7γ, 7δ, 7ε, 7ζ, 7η, 7θ, 10α, 10θ, 11γ, 11δ, 11ε, 11ια της ομάδας II της Α' κατηγορίας του άρθρου 4 της ΚΥΑ 69269/5387/24-10-1990 (Β'678) καθώς και των εδαφίων 7 και 8 της ομάδας I της Α' κατηγορίας του άρθρου 4 της ως άνω ΚΥΑ δεν είναι συμβατές προς τη συνταγματικώς επιβαλλομένη ήπια ανάπτυξη των μικρών νήσων. Κατά συνέπεια οι σχετικές διατάξεις πρέπει να διαγραφούν από τα αντίστοιχα κεφάλαιο του σχεδίου (Δ3,Ε3,ΣΤ3,Η3,Μ). Επίσης στο κεφάλαιο Η περιοχή 3 παράγραφος 3 (επιτρεπόμενες χρήσεις) αντί βιομηχανικές εγκαταστάσεις να τεθεί βιοτεχνικές εγκαταστάσεις

23. Εν όψει της αυξημένης ανάγκης προστασίας των ακτών των μικρών νήσων, ως ευαίσθητων οικοσυστημάτων εκτεθειμένων στις μεγάλες πιέσεις της αγρίας τουριστικής και οικιστικής αναπτύξεως, η ελάχιστη απόσταση των κτισμάτων από την καθορισμένη γραμμή αιγιαλού που καθορίζεται στη παρ 1 του άρθρου 4 του σχεδίου, πρέπει να μην είναι μικρότερη των 100μ, όπως προβλέπεται και από παλαιότερα ανάλογα νομοθετήματα (π.χ. άρθρο 4 π.δ. της 11-5/2-6-1989 (Δ339). Ως εκ τούτου από το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου του ως άνω άρθρου πρέπει να διαγραφεί το τμήμα "με την επιφύλαξη της παρ. ΣΤ 6β του άρθρου 3", δεδομένου ότι με αυτό γίνεται παραπομπή σε διάταξη που εμπίπτει σε κεφάλαιο που κρίθηκε ότι δεν προτείνεται νομίμως. Είναι επίσης διαγραφτέα η διάταξη του τρίτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου του ως άνω άρθρου με την οποία επιτρέπεται η κατασκευή μονόροφου κτιρίου με χρήση αναψυκτηρίου – εστιατορίου μέγιστης επιφάνειας 100τμ σε απόσταση 50μ από την καθορισμένη γραμμή αιγιαλού καθώς επίσης και το τρίτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου στο σύνολό του (περ. α και β). Τέλος, είναι διαγραφτέα η παράγραφος 2 , με την οποία εισάγεται ανεπίτρεπτη εξαίρεση από τον κανόνα της παρ.1.

24. Νομίμως τίθενται διατάξεις στη παράγραφο 3 του άρθρου 4 του

σχεδίου με τις οποίες απαγορεύεται η διάνοιξη οδών για τροχοφόρα και η δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων σε απόσταση μικρότερη των 100μ από τη καθορισμένη γραμμή αιγιαλού (ή παλαιού αιγιαλού εκεί όπου υφίσταται), ενώ είναι διαγραπτέα η διάταξη που ορίζει "εκτός αν από τις διατάξεις του παρόντος ορίζεται διαφορετικά. (ΠΕ 210/2002) . Εξ άλλου, εν όψει της παρατηρήσεως υπ' αριθμ. 11 του παρόντος πρακτικού η διάταξη πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής : " Υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. ΙΙΙ ε του κεφαλαίου Δ του άρθρου 3 του παρόντος απαγορεύεται, η διάνοιξη οδών εξυπηρέτησης τροχοφόρων και η δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων σε απόσταση μικρότερη των 100μέτρων από την καθορισμένη γραμμή αιγιαλού (ή παλαιού αιγιαλού εκεί που υφίσταται)". Στη διάταξη της παρ. 16 του άρθρου 4 με την οποία απαγορεύεται η δόμηση σε γήπεδα με κλίση εκτός αν πρόκειται για γεωργικές αποθήκες εμβαδού 10 τμ και μικρούς ιερούς ναούς (ξωκλήσια), πρέπει αντί κλίσης 30% να τεθεί 35% (ΠΕ 536/2002). Εξάλλου, νομίμως έχει τεθεί διάταξη που απαγορεύει την κατασκευή κτιρίων επί υποστηλωμάτων (Pilotis) και η εγκατάσταση λυομένων οικίσκων και τροχοβιλών εκτός των οργανωμένων κάμπινγκ. Επίσης νομίμως έχει τεθεί διάταξη που επιβάλλει τη διατήρηση, συντήρηση και αποκατάσταση του δικτύου των μονοπατιών τα οποία συνδέουν τους οικισμούς.

25. Η δημιουργία εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης των ηπίων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η κατασκευή έργων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης με εναέρια καλώδια διέπονται από τις διατάξεις της αντίστοιχης νομοθεσίας και τελούν υπό τους περιορισμούς που έχει θέσει η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Κατά συνέπεια οι παράγραφοι 9 και 12 του σχεδίου με τις οποίες επιτρέπεται η εγκατάσταση τέτοιων έργων συλλήβδην σε όλες τις περιοχές της ΖΟΕ είναι διαγραπτές ως μη νόμιμες.

26. Η παράγραφος 15 του σχεδίου πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής προς αποφυγή του κινδύνου παρερμηνείας αυτής: "Σε περίπτωση κατά την οποία ανεγείρονται στο ίδιο γήπεδο κατοικία και αποθήκη όπου

αυτό επιτρέπεται, η μέγιστη συνολική επιφάνεια του κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη προβλεπόμενη για τη μία από τις δύο κατηγορίες χρήσεων”.

27. Η παράγραφος 17 του άρθρου 4 του σχεδίου να αναδιατυπωθεί ως εξής: “Ως αφετηρία μέτρησης του ύψους των κτισμάτων λαμβάνεται το φυσικό έδαφος και τα κτίσματα πρέπει να κλιμακώνονται ώστε σε κανένα σημείο του να μην υπερβαίνουν το επιτρεπόμενο ύψος». Περαιτέρω πρέπει να προστεθεί διάταξη στην ίδια παράγραφο που να ορίζει ότι σε διώροφα κτίσματα η κάλυψη του ορόφου δεν θα υπερβαίνει το 70% της καλύψεως του ισογείου (πρβλ. ΠΕ 210/2002, 536/2002) καθώς επίσης και διάταξη που ορίζει ότι: «Δεν επιτρέπεται η πρόσβαση στο υπόγειο από τον εξωτερικό χώρο, άλλως, η επιφάνεια, την οποία καταλαμβάνει το υπόγειο, συνυπολογίζεται στην δομήσιμη επιφάνεια” (ΠΕ 536/2002). Περαιτέρω, για την προστασία του νησιωτικού τοπίου και την αποτροπή της αλλοιώσεως των κορυφογραμμών στην ίδια παράγραφο πρέπει να προστεθεί διάταξη ορίζουσα ότι τα κτίσματα πρέπει να είναι ορατά μόνον από την μία πλευρά της εδαφικής έξαρσης, το δε τελικό υψόμετρο των κτισμάτων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ύψος της εδαφικής έξαρσης.

28. Στη παράγραφο 23 του άρθρου 4 πρέπει, μετά την πρώτη πρόταση να τεθεί συμπληρωματική φράση ως εξής: “Στη περίπτωση αυτή απαιτείται φωτογραφική απεικόνιση και σχεδιαστική αποτύπωση των κτισμάτων που θα περιλαμβάνονται στο φάκελλο για την έκδοση οικοδομικής άδειας της οικοδομής και θα αποδεικνύουν την ακριβή αρχική μορφή τους (βλ ΠΕ 536/2002).

29. Πρέπει να ορισθεί ρητώς ότι οι μη νομίμως υφιστάμενες χρήσεις απομακρύνονται μόλις δημοσιευθεί το σχέδιο. Εξ άλλου η παρατεταμένη ανεπίτρεπτη καθυστέρηση εκδόσεως του π.δ/τος, περί καθορισμού ΖΟΕ Νάξου επέτρεψε την εγκατάσταση και λειτουργία χρήσεων ασυμβάτων προς τη φυσιογνωμία των περιοχών εγκαταστάσεως τους. Για το λόγο αυτό πρέπει περαιτέρω να ορισθεί, ότι

Αριθμός 535/2002

οι νομίμως υφιστάμενες χρήσεις, οι οποίες αντίκεινται στις διατάξεις του σχεδίου, απομακρύνονται εντός ευλόγου χρόνου, ο οποίος δεν υπερβαίνει την πενταετία (ΠΕ 294/2001, 23/2001, 536/2002). Ως εκ τούτου η παράγραφος 25 του άρθρου 4 του σχεδίου πρέπει να αναδιατυπωθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω. Επίσης να προστεθεί και η εξής φράση: Επιτρέπεται η επισκευή νομίμως υφισταμένων κτιρίων, έστω και αν η χρήση τους αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος, χωρίς όμως την δυνατότητα επεκτάσεως και αναπτύξεως των εγκαταστάσεων» Για την ταυτότητα του λόγου η παράγραφος 26 του άρθρου 4 του σχεδίου είναι μη νόμιμη και διαγραφτέα. (ΠΕ 536/2002)

30. Οι παράγραφοι 27 και 28 του άρθρου 4 του σχεδίου είναι διαγραφτέες ως περιττές.

31. Οι περιλαμβανόμενες στα κείμενα της μελέτης (Β' και Γ' φάση της μελέτης) διατάξεις, με τις οποίες προεβλέπετο η προστασία των ρεμάτων ως οικοσυστημάτων και η οριοθέτησή αυτών, η οποία είναι κατά νόμον υποχρεωτική (άρθρο 5 του ν. 3010/2002 (Α 91), με το οποίο αντικαταστάθηκαν οι παραγρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 6 του ν. 880/1979 (Α 58), όπως η παράγραφος 3 ίσχυε μετά τη τροποποίησή της με το άρθρο 6 παραγρ. 1 εδαφ. γ του ν.2052/1992 (Α 94), έχουν παραλειφθεί από το κείμενο του σχεδίου και πρέπει να προστεθούν σε αυτό (ΠΕ 536/2002) και ειδικότερα στη παράγραφο 4 του άρθρου 4.

32. Οι χειρόγραφοι παράγραφοι 29 και 31 του άρθρου 4 του σχεδίου είναι διαγραφτέες προεχόντως διότι δεν υπογράφονται από την Υφυπουργό ΠΕΧΩΔΕ.

33. Η παράγραφος 32 του σχεδίου πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής : " Στα όρια της ΖΟΕ δεν περιλαμβάνονται οι οικισμοί με σχέδιο πόλεως ή οι οικισμοί κάτω των 2000 κατοίκων όπως τα όριά τους έχουν καθοριστεί με αποφάσεις Νομάρχη κατά τις διατάξεις του από 24-5-1985 (Δ'181). Οι λοιποί οικισμοί (π.χ. μη οριοθετημένοι οικισμοί κάτω των 2000 κατοίκων) περιλαμβάνονται στα όρια της ΖΟΕ έως ότου οριοθετηθούν κατά τις διατάξεις του π.δ. της 24.4/3-51985 (Δ'181) και

Αριθμός 535/2002

σύμφωνα με την πραγματική κατάσταση η οποία υπήρχε κατά τον χρόνο ενάρξεως ισχύος του ν. 1337/1983» ΠΕ536/2002).

34. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του σχεδίου πρέπει να αναδιατυπωθούν, ώστε να μην άγουν σε ματαίωση του σκοπού της ΖΟΕ Συγκεκριμένα, πρέπει να ορισθεί, ότι : " Οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν νομίμως με βάση τις προυσχίουσες διατάξεις μέχρι την δημοσίευση του παρόντος εκτελούνται όπως εκδόθηκαν, εφ' όσον είναι σύμφωνες, ως προς την αρτιότητα και τις χρήσεις, με τις διατάξεις του παρόντος".

35. Εφιστάται η προσοχή της Διοικήσεως επί του γεγονότος ότι το παρόν σχέδιο προεδρικού διατάγματος πρέπει να δημοσιευθεί αμέσως, προκειμένου να αποτραπεί η περαιτέρω δημιουργία μη αναστρέψιμων καταστάσεων στη νήσο Νάξο. Παράλειψη της Διοικήσεως να πράξει τούτο συνιστά παράλειψη οφειλομένης νομίμου ενεργείας προσβλητή δι' αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. (ΠΕ 536/2002).

Για την πιστοποίηση των ανωτέρω συντάσσεται το παρόν πρακτικό.

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Η Γραμματέας

εωρήθη

9.3.2003

Λ. Β. Ι. 2003

Μ. Καραμανώφ

Π. Λέντζα

Κατατέθηκε το πρωτότυπο με αριθμό καταχώσεως
3729 στις 26 ΜΑΙ. 2005
Αντίγραφο. Αθήνα 200.....
Ο Γραμματέας

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ Ε' ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Αίτηση ακυρώσεως

των σωματείων

1. Συλλόγου Σαγκριωτών Νάξου "Η Πρόοδος", με έδρα την Αθήνα, επί της οδού Οδυσσέως 7, και
2. Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με έδρα την Αθήνα, επί της οδού Τριπόδων 28

κατά

του Υπουργού Πολιτισμού

για την ακύρωση

της απόφασής του με αριθμό ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/ΑΙ/Φ2Ι/ΙΙ6/2/3Ι-Ι2-04 για τη χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης λατομείου αδρανών υλικών στο Σαγκρί Νάξου, για λογαριασμό της εταιρίας ΝΑΕΟΣ ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε.

Α. Προκαταρκτικά-νομιμοποίηση-εμπρόθεσμο αιτήσεως

Με την προσβαλλόμενη απόφαση δόθηκε προκαταρκτική άδεια του Υφυπουργού Πολιτισμού για εκμετάλλευση λατομείου αδρανών υλικών στην εταιρία ΝΑΕΟΣ ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε., στη θέση όπου αυτή μέχρι σήμερα έχει εγκαταστήσει σπαστηροτριβείο αδρανών υλικών και μαρμαρόσκο-νης, θέση που φέρει το όνομα "Πλατειά Ράχη", υπάγεται στην περιφέ-ρεια της κοινότητας Σαγκριού της νήσου Νάξου του νομού Κυκλάδων και βρίσκεται σε μικρή απόσταση τόσο από τον βραβευμένο από ευ-ρωπαϊκό οργανισμό (EUROPA NOSTRA) αρχαιολογικό χώρο, όσο και από γνωστά βυζαντινά μνημεία, ενώ δυτικά του βρίσκονται τρεις από τις καλύτερες παραλίες της Νάξου, μεγάλου τουριστικού ενδιαφέροντος, του Ορκού, της Μικρής Βίγλας και του Καστρακίου.

Το πρώτο σωματείο αποτελείται από μέλη με καταγωγή από το

Σαγκρί, που διατηρούν συνεχείς και στενούς δεσμούς με τον χώρο της καταγωγής τους. Σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. (δ) του ισχύοντος Καταστατικού τους (σχετ. αρ. 2 και 3, από το οποίο το πρώτο είναι βεβαίωση του Πρωτοδικείου Αθηνών της 13 Μαΐου για την ισχύ του) σκοπός του συλλόγου είναι και η "διατήρηση, συντήρηση, διαφύλαξη και γενικά ο εξωραϊσμός των αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και κειμηλίων του Σαγκρίου", γι' αυτό εξαρχής και με παραστάσεις στις αρμόδιες αρχές αγωνίσθηκε να αποτρέψει τη δημιουργία του λατομείου.

Το δεύτερο σωματείο είναι γνωστό στο Δικαστήριό σας από την ενεργητική συμμετοχή του σε σημαντικούς δικαστικούς αγώνες υπέρ της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος (όπως κατά της εθνικής οδού μέσα από την Αράχωβα, για τα μνημεία του Αχελώου, προ ημερών κατά του Π.Δ. της Μυκόνου κλπ), πάγια δε το Δικαστήριό σας έχει δεχθεί το έννομο συμφέρον του σε αιτήσεις ακυρώσεως που εμπíπτουν στους σκοπούς του (αντίγραφο του Καταστατικού το σχετ. αρ. 4, οι σκοποί στο ά. 3).

Πληρεξούσιο του πρώτου σωματείου θα προσαχθεί μαζί με εκείνο του δευτέρου, δεδομένου ότι ενημέρωσή του περί της προσβαλλόμενης απόφασης έγινε μόλις προ λίγων ημερών, ενώ απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του για συμμετοχή στην παρούσα αίτηση λήφθηκε την 25 Μαΐου. Πάντως στην παρούσα συρράπτεται φωτοτυπία του πληρεξουσίου του πρώτου σωματείου (σχετ. αρ. Ι), και μαζί με αυτήν αντίγραφο του σχετικού Πρακτικού του Δ. Συμβουλίου του (σχετ. αρ. Ια).

Όσον αφορά την κατά πάντα εμπρόθεσμη κατάθεση της παρούσας αιτήσεως, αναφέρουμε τα ακόλουθα προς ενημέρωση του Δικαστηρίου. Η προσβαλλόμενη απόφαση (σχετ. αρ. 5), όπως αποδεικνύεται από το σχετ. αρ. 6, δηλαδή από επίσημο φωτοαντίγραφο του βιβλίου διενκπεραιώσεως του ΥΠΠΟ, στάλθηκε στο πρώτο σωματείο την 10 Ιανουαρίου 2005. Το σωματείο αυτό κατέθεσε στο ΥΠΠΟ την 1 Μαρτίου και με αριθμό πρωτ. 2142 αίτηση θεραπείας προς τον Υφυπουργό Πολιτισμού (σχετ. αρ. 7), ενώ στις 7 Μαρτίου και με αρ. πρωτ. 2288 κατέθεσε συμπληρωματικό έγγραφο προς διόρθωση λάθους αβλεψίας στο πρώτο έγγραφό του (σχετ. αρ. 8). Στην αίτηση αυτή δεν δόθηκε καμία απάντηση από τον κ. Υφυπουργό, γι' αυτό και σήμερα εμπροθέσμως κατατίθεται, όσον αφορά το πρώτο σωματείο.

Ως προς το δεύτερο σωματείο σας ενημερώνουμε ότι στα μέσα Απριλίου έλαβε γνώση τόσο της προσβαλλόμενης απόφασης, όσο και μιάς άλλης για την ανέγερση τεσσάρων διόροφων οικοδομών συγκροτήματος, μόλις στα 330 μ. από τον πασίγνωστο πύργο Μπαζαίου. Στις 19 Απριλίου και με αρ. πρωτ. 555 έστειλε προς τον Πρωθυπουργό και Υπουργό Πολιτισμού επιστο-

λή διαμαρτυρίας, ζητώντας του να παρέμβη προς επανεξέταση των δύο θεμάτων. Και στην επιστολή αυτή (αντίγραφο της σχετ. αρ. 9) δεν δόθηκε καμία απάντηση και επομένως εμπροθέσμως και το σωματείο αυτό προσφεύγει στο Δικαστήριό σας.

Β. Ιστορικό της υπόθεσης

Σύμφωνα με όσα προσάγουμε και θα εκθέσουμε αναλυτικά ακολούθως, στη Νάξο έχει δραστηριοποιηθεί μία "δικέφαλη" εταιρία των αδελφών Δεγάκη, η οποία σύμφωνα με εντελώς πρόσφατη βεβαίωση του Τμήματος Εμπορίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων (αρ. ΙΟ36, 24-5-05, σχετ. αρ. ΙΟ) εμφανίζεται ως μία πρώτη Α.Ε. με την επωνυμία "Δεγάκης Ευστάθιος Βιομηχανική, Λατομική, Ναυτιλιακή, Εμπορική, Ξενοδοχειακή, Τουριστική Α.Ε." με τον διακριτικό τίτλο "Λατομεία Νάξου Α.Ε." και ως μία δεύτερη με την επωνυμία "Ευστάθιος Δεγάκης Βιομηχανική, Τουριστική, Εμπορική, Ξενοδοχειακή, Τεχνική Ανώνυμη Εταιρία" και με τον διακριτικό τίτλο "Νάξος Μπετόν Α.Ε.". Σύμφωνα με τα παρατιθέμενα στοιχεία, οι δύο εταιρίες δηλώθηκαν ταυτόχρονα στα μητρώα και μέχρι σήμερα δεν είχε υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία αίτημα της μίας ή της άλλης για συγχώνευσή τους.

Με δύο πρόσφατα έγγραφα της προς τον Δήμο Νάξου (πρωτοκολλημένα με αρ. αντίστοιχα Ι890/3-3-05 και 30Ι8/Ι4-4-05) μία εταιρία που αυτοδηλώνεται ως "Λατομεία Νάξου Α.Ε. πρώην Νάξος Μπετόν Αφои Δεγάκη, η οποία απορρόφησε την Νάξος Μπετόν Αφои Δεγάκη", ζητεί με τρόπο..... επιτακτικό από τον Δήμο Νάξου να της μισθώσει δημοτική έκταση στη συγκεκριμένη θέση όπου το μέχρι σήμερα σπαστηροτριβείο (σχετ. αρ. ΙΙ και Ι2). Είναι η ίδια εκτοπλασματική, μπορούμε να πούμε, εταιρία που προκάλεσε, μετά από επίμονες προσπάθειές της, την προσβαλλόμενη απόφαση του Υφυπουργού Πολιτισμού, η οποία κατά τα άλλα δεν είναι πουθενά δηλωμένη και δεν έχει νόμιμη υπόσταση, έγινε όμως δεκτή ως "ενδιαφερομένη" υπό ένα παλαιό όνομα, "απορροφημένο" σήμερα σε αδήλωτη εταιρία.

Το σημαντικό είναι ότι για την έκταση της οποίας σήμερα ζητείται επιτακτικά η εκμίσθωση και αποτελεί μέρος της εκτάσεως στην οποία αναφέρεται η προσβαλλόμενη απόφαση, κατατέθηκε στον κ. Εισαγγελέα Νάξου εκ μέρους του Δήμου Νάξου την 24-2-2005 αίτηση-καταγγελία κατά της εταιρίας "Νάξος Μπετόν Α.Ε." για καταπάτηση-προσπάθεια ιδιοποίησης μέρους αυτής της δημοτικής έκτασης, της οποίας σήμερα ζητείται η εκμίσθωση (σχετ. αρ. Ι3) με συνημμένο χάρτη αρ. Ι4), και με το αίτημα λήψης ασφαλιστικών μέτρων εναντίον της.

Σύμφωνα με χθεσινή βεβαίωση του Δήμου Νάξου, η όλη υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον του Πρωτοδικείου Νάξου (σχετ. αρ. 15).

Σημειώνουμε ευθύς από τώρα, ότι μέλη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου του ΥΠΠΟ με ευθυκρισία εντόπισαν την έλλειψη στοιχείων απαιτούμενων κατά νόμο για τη με νόμιμο τρόπο προώθηση της διαδικασίας έγκρισης λατομείου της "Νάξος Μπετόν" στη θέση Πλατειά Ράχη, οι αντιρρήσεις όμως αυτές παραβλέφθηκαν ως μη όφειλε από το ΚΑΣ.

Στο σημείο αυτό και για να ενημερωθεί και οπτικά το Δικαστήριο ως προς την επίδικη έκταση, προσάγαμε ευρύτερο χάρτη της περιοχής (σχετ. αρ. 16) και σειρά φωτογραφιών που απεικονίζουν τον αρχ. χώρο του Σαγκριού (σχετ. αρ. 17-18), όπως και της βυζαντινές εκκλησίες-μνημεία του Αγ. Ιωάννη του Θεολόγου (σχετ. αρ. 19) και του Αγ. Ιωάννη Αδυσσαρού (σχετ. αρ. 20 και 20α). Επίσης στις φωτογραφίες σχετ. αρ. 21-25 εμφανίζονται η κεντρική εγκατάσταση του σπαστηρίου-μελλοντικού λατομείου και η χωρική και οπτική γειτνίασή του με τις αναφερθείσες βυζαντινές εκκλησίες, όπως και τα επίσης βυζαντινά μνημεία του Αγ. Γεωργίου και της Αγ. Φωτεινής.

Ακριβώς αυτή η γειτνίαση και η οπτική επαφή με μνημεία προκάλεσαν τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις με αρ. αντίστοιχα 499/15-3-04 και 7397/8-9-04 των 2ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και ΚΑ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του ΥΠΠΟ για την αδειοδότηση λειτουργίας λατομείου στο χώρο του σπαστηρίου (σχετ. αρ. 26 και 27). Από τα έγγραφα αυτά προκύπτει ότι:

1. Με τη νέα πρόταση περιορισμού του λατομικού χώρου στα 60 στρέμματα (από τα οποία πολλά έχει αυθαίρετα καταπατήσει η λατομική εταιρία) αυτός ο χώρος εξακολουθεί να είναι κατά πολύ μεγαλύτερος από τα όρια του σπαστηροτριβείου.

2. Ο κίνδυνος βλάβης στα αρχαία από τις εκρήξεις και την παιπάλη, τον οποίο είχαν πεισματάνει τα μέλη του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων (που είχε αποφανθεί αρνητικά για τη δημιουργία λατομείου), εξακολουθεί να υπάρχει και με τη νέα πρόταση, ενώ το λατομείο θα παραμείνει ορατό από άλλους αρχαιολογικούς χώρους, που βρίσκονται στην περιοχή του Πολυχνίου (δεν μπορέσαμε να λάβουμε αντίγραφο της απόφασης του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων του 2002 και της εισήγησης της ΚΑ' ΕΠΚΑ του 2003).

3. Από τη λειτουργία του λατομείου θα επηρεαστούν οι πλησιέστεροι προς αυτό ναοί-βυζαντινά μνημεία (δεν μπορέσαμε, επίσης, να λάβουμε αντίγραφο του χάρτη που μνημονεύεται στο αναφερόμενο έγγραφο της 2ης ΕΒΑ).

Και ναι μεν ειδικά το έγγραφο της ΚΑ' ΕΠΚΑ καταλήγει να συμφωνεί με τη διενέργεια επιτόπιας αυτοψίας, όμως η τελευταία, αποφασιστική,

επισημαίνουμε ότι δεν περιέχει καμία αναφορά στις αντιρρήσεις των δύο Εφορειών, όπως δεν αναφέρθηκε σε αυτές ούτε το ΚΑΣ στην κρίσιμη μάλιστα συνεδρίασή του, της 3-ΙΙ-04.

Σημειώνουμε, επιπλέον, ότι με Υ.Α. (ΦΕΚ ΙΟ36, Β', Ι4-Ι2-95, σχετ. αρ.28) ορίστηκαν ειδικά για την περιοχή του Γύρουλα, όπου ο αρχαιολογικός χώρος του Ψαού της Δήμητρας, δύο αρχαιολογικές ζώνες, Α' και Β', στις οποίες δεν εμπίπτει μεν ο χώρος του σπαστηροτριβείου-μελλοντικού λατομείου, όπως εξεταστέο είναι κατά περίπτωση αν και πώς επηρεάζονται τα άλλα και πολυπληθή μνημεία που βρίσκονται εκτός των ζωνών αυτών και στα οποία αναφέρονται τα έγγραφα των δύο Εφορειών. Σχετικά αναφέρουμε ότι λόγω ακριβώς της ύπαρξης του πλήθους των μνημείων, προ ακτώ ετών είχε υπάρξει αρνητική γνώμη του ΥΠΠΟ ως προς τη δημιουργία αεροδρομίου στην κάτω των λόφων πεδινή περιοχή (σχετ. αρ.29). Η ύπαρξη των μνημείων αλλά και η ανάγκη ορθολογικής εκμετάλλευσης του πλουσίου σε σπάνια πετρώματα υπεδάφους της νήσου Νάξου οδήγησαν και τους συντάκτες του (παραδοθέντος αλλά μη-δέποτε προωθηθέντος) ειδικού χωροταξικού σχεδίου Νάξου να ορίσουν τις περιοχές λατομικής εκμετάλλευσης, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται η κείμενη του Γύρουλα-Σαγκρίου.

Το ΥΠΠΟ σε κεντρικό επίπεδο ασχολήθηκε με τη δημιουργία λατομείου στην επίδικη θέση επανειλημμένα, και μετά από συνεχή διαβήματα της λατομικής εταιρίας. Εντοπίσαμε και προσάγουμε τα σχετ. αρ.30-34, δηλαδή το Πρακτικό αυτοφίας στον χώρο, στις 8-9/2/2004, Επιτροπής η οποία ομόφωνα αρνήθηκε την έγκριση άδειας λατομείου, διότι θα επιβά-
ρυνε το άμεσο φυσικό περιβάλλον του κύριου αρχαιολογικού χώρου και θα προκαλούσε έμμεση βλάβη στα διάσπαρτα βυζαντινά μνημεία. Το δεδομένο αυτό, δηλαδή του άμεσου φυσικού περιβάλλοντος και της έμμεσης βλάβης των διάσπαρτων βυζαντινών μνημείων, δεν αναφέρθηκε στις τελικές γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις, και δέν λήφθηκε υπόψη, όπως δεν λήφθηκαν υπόψη και οι αιτιολογημένες αντιρρήσεις των δύο αρμοδίων Εφορειών.

Επειτα (σχετ. αρ.31) περίληψη νέας συνεδρίασης του ΚΑΣ (Ι3-7-04), με την οποία αποφασίστηκε νέα αυτοφία, ώστε να παραστεί η λατομική εταιρία και να υποδείξει τα ακριβή όρια του λατομικού χώρου (τον οποίο έχει εν μέρει καταπατήσει), ώστε να εξαχθούν τα «ακριβή» συμπεράσματα περί ύπαρξης ή μη βλάβης.

Κατόπιν, τα πλήρη Πρακτικά νέας συνεδρίασης του ΚΑΣ (22-9-04, σχετ. αρ.32), όπου καταγράφεται το πόρισμα της Επιτροπής αυτοφίας, που κάνει λόγο για άμεση οπτική επαφή του μελλοντικού λατομείου με πολλά

μνημεία, και αναφέρεται το μετέπειτα ιστορικό της υπόθεσης. Επισημαίνεται εύλογα ότι γίνεται πάλι αναπομπή του θέματος πριν ενεργηθεί νέα αυτοψία, ενώ ακόμα και με τον περιορισμό της λατομικής έκτασης στα 60 στρ. δεν μεταβάλλεται η απόσταση από τα μνημεία. Από πολλές πλευρές υπογραμμίζεται η σπουδαιότητα της συγκεκριμένης περιοχής σε μνημεία και η ανάγκη να διατηρηθεί αλώβητος ο χαρακτήρας της. Επίσης (σελ. 3) αποκαλύπτεται ότι το μελλοντικό λατομείο δεν αφορά δραστηριότητες σε σπάνια πετρώματα, αλλά σε ασβεστολιθικά και με αντικείμενο την παραγωγή άμμου και χαλικιού που βρίσκονται και σε άλλες θέσεις του νησιού. Στη συνέχεια αναφέρεται από εκπροσώπους της εταιρίας, ψευδώς και πάντως ανακριβώς, όπως θα εκθέσουμε στη συνέχεια, ότι υπάρχουν όλες οι νόμιμες άδειες για τον σπαστήρα αλλά και ότι τοπικοί παράγοντες (δύσως να προσδιορίζεται ποιοί ακριβώς) συμφωνούν να μισθώσει ο Δήμος έκταση στον ίδιο χώρο (προφανώς διότι ο χώρος της εταιρίας δεν εξαρχεί), εκτάσεις που, σύμφωνα με όσα προσάγουμε ακολουθώντας, έχουν ήδη μισθωθεί για κτηνοτροφική χρήση! Αόριστα εξάλλου οι εκπρόσωποι της εταιρίας (σελ. 5) απαντούν ότι δεν υπάρχει άλλος χώρος για απόληψη αδρανών υλικών (και το ΚΑΣ τελικά αρκείται σε αυτή την αοριστία), ενώ επιβεβαιώνουν ότι δεν έχει οριστεί στην περιοχή λατομική περιοχή (και δεν είναι δυνατό να οριστεί!). Προς το τέλος, όμως, εκδηλώνεται εμμέσως πλην σαφώς η πρόθεση αρμοδίων της κεντρικής Υπηρεσίας του ΥΠΠΟ (και προσκειμένου σε αυτήν) να διευκολυνθεί η εταιρία στο αίτημά της για δημιουργία λατομείου, μιλώντας για..... Ίβική (SIC) διευκόλυνσή της ή και για το "έντονο" ενδιαφέρον που προκαλεί η πρότασή της (σελ. 5-6).

Στις 20-10-04 διενεργείται νέα αυτοψία, από Επιτροπή όπου συμμετέχουν και μέλη της προηγούμενης, η οποία στο Πρακτικό της (σχετ. αρ. 33), επιδεικνύει "στροφή" ευνοϊκή προς τα αιτήματα της εταιρίας, προτείνοντας όρους τέτοιους για την τήρηση των οποίων θα χρειάζονταν παρουσία επί καθημερινής βάσεως αρχαιολόγου και αστυνομικού οργάνου, αλλά και ορίζοντας αποστάσεις για το "μέτωπο λατόμευσης" με διακυμάνσεις (10-25 μέτρα). Το Πρακτικό αυτό δεν ασχολείται με κανένα από τα ζητήματα που είχαν τεθεί ως προς το άμεσο φυσικό περιβάλλον και ως προς τα διάσπαρτα βυζαντινά μνημεία, τόσο από τις γνωμοδοτήσεις των δύο αρμοδίων Εφορειών όσο και από την προηγούμενη Επιτροπή αυτοψίας, δεν προβληματίζεται διόλου και δεν ερευνά καταγγελίες για την καταπάτηση έκτασης από την εταιρία (τις οποίες και ο πρώτος αιτών είχε επανειλημμένα διατυπώσει, αλλά και είναι γνωστές

→ Διότι
υπάρχει

στην περιοχή σημειώνουμε ότι σε όλη τη διαδικασία που ήδη περιγράψαμε ο πρώτος αιτών, αν και είχε ζητήσει να είναι παρών, ουδέποτε προσκλήθηκε, ενώ αντίθετα προσφέρθηκε "φιλοξενία" στις απόψεις της εταιρίας).

Στις 3-II-04 συγκαλείται και πάλι το ΚΑΣ για νέα εξέταση του θέματος (Πρακτικό αρ.43, σχετ. αρ.34). Ανιστορείται η πορεία της υπόθεσης, δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη "νέα" πρόταση της εταιρίας για περιορισμό της αιτούμενης λατομικής έκτασης στα 60.600 τ.μ. (αυτή που για σημαντικό μέρος της ζητείται, λίγο μετά, και με... επιτακτικό τρόπο η μίσθωση από τον Δήμο, ο οποίος στο μεταξύ έχει καταγγείλει την καταπάτησή της από την εταιρία) και παρατίθεται το Πρακτικό αυτοφίας της νέας Επιτροπής. Στελέχη της κεντρικής διοίκησης του ΥΠΠΟ, σε αντίθεση προς τις δύο αρμόδιες Εφορείες και προς το πόρισμα της πρώτης Επιτροπής, βεβαιώνουν ότι κανένα μνημείο δεν είναι ορατό. Εκπρόσωπος της δεύτερης αιτούσας κάνει έκκληση να αποτραπεί η δημιουργία λατομείου, ενώ εκπρόσωπος της πρώτης αιτούσας καταγγέλλει με τεκμηριωμένο τρόπο παράνομες μεθοδεύσεις της εταιρίας (σελ.5-8), ενώ συμπεραίνει (σελ.9) ότι η εταιρία πρέπει να εξαπάτησε την Επιτροπή, υποδεικνύοντας δημοτικό χώρο ως χώρο λατομικό.

Τότε, παρακείμενος στην κεντρική διοίκηση παρατηρεί ότι δεν ενδιαφέρει η κυριότητα του χώρου (σελ.10), ενώ εκπρόσωπος της Διοίκησης παραθέτει σοφιστικούς συλλογισμούς και τονίζει, αντίθετα προς το ά.24 Συντ., ότι πολίτες νομιμοποιούνται να παρίστανται μόνο για "αυτόνομα θέματα του συλλόγου τους" (Κολώνες, Γεν.Δ/ντής Αρχαιοτήτων, σελ.ΙΙ), με άλλα λόγια μόνον αν το λατομείο ήταν ιδιοκτησία του συλλόγου.....

Από μέλη του ΚΑΣ, ιδιαίτερα από τον κ.Χρονόπουλο, τίθεται το θέμα του τεχνικού υποβάθρου επί του οποίου καλείται να αποφασίσει το ΚΑΣ (ΝΟΜΙΜΗ υλοποίηση των ορίων του υπό κρίση χώρου, ορισμός των διαστάσεών του και των γεωγραφικών συντεταγμένων, αλλά και δήλωση του ν.Ι05 για την υλοποίηση των ορίων), για να λάβει την απάντηση από υπηρεσιακό παράγοντα ότι όλα αυτά (το "τυπικό" μέρος) πρέπει να τα δει η Υπηρεσία, κι όχι το ΚΑΣ που καλείται να γνωμοδοτήσει επίσημα. Σημειώνουμε ότι "όλα αυτά" η Υπηρεσία απέφυγε να τα δει πριν από τη συνεδρίαση του ΚΑΣ (σελ. Ι2-Ι3 του Πρακτικού).

Τέλος, εκπρόσωπος της εταιρίας βεβαιώνει και πάλι ανακριβώς (ή και φευδώς) ότι έχουν ληφθεί όλες οι απαιτούμενες αδειοδοτήσεις.

Το Πρακτικό καταλήγει με την τελική διατύπωση γνώμης από την Εισηγήτρια και..... δεν περιέχει το ποιος φήμισε τι σε αυτή την κρίσιμη συνεδρίαση του ΚΑΣ.

Κλείνουμε αυτή την ενότητα του δικογράφου μας με δύο σημαντικές αναφορές:

Ι. Με τα σχετικά 35-49 που προσάγουμε διαπιστώνεται ότι στην επί-

δικη έκταση, ο Δήμος Νάξου κατέχει σημαντικό μέρος ως νόμιμος ιδιοκτήτης της, και τουλάχιστον εδώ και δέκα χρόνια την εκμισθώνει και εκδίδει κανονικά άδειες κτηνοτροφίας.

2. Διαλεύκανση του θέματος των "αδειοδοτήσεων" της εταιρίας, που σε καμία συνεδρίασή του δεν απασχόλησαν το ΚΑΣ, το οποίο αρκέστηκε στις διαβεβαιώσεις της εταιρίας:

Με την απόφαση αρ.975/7-7-1995 εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι για σπαστηροτριβείο της εταιρίας "Νάξος-Μπετόν Αφοι Λεγάκη ΟΕ", Γαλανάδος Νάξου, στη θέση Πλατειά Ράχη της κοινότητας Σαγκρίου Νάξου. Οι περιβαλλοντικοί όροι παρά το Σύνταγμα (άρ.24) και τις σχετικές οδηγίες της Ε.Ε., στηρίχθηκαν σε τηλεγραφικού τύπου "ερωτηματολόγιο", δίκην εκθέσεως ΣΤ' Τάξεως Δημοτικού Σχολείου, και ήταν ακυρωτέτοι όπως επανειλημμένα έχει νομολογήσει το Δικαστήριό σας. Οι περ. αυτοί όροι έληξαν..... με τη λήξη της άδειας λειτουργίας (άλλη πρωτοτυπία κι αυτή!). Άδεια λειτουργίας δίδεται με το με αρ.453/30-7-98, δηλαδή μετά τρία έτη, προσωπικά..... στον Ευστ. Λεγάκη, για σπαστηροτριβείο (αδρανών υλικών και μαρμαρόσκονης) και έχει διάρκεια λειτουργίας 3 ετών, δηλαδή μέχρι το 2000. Η άδεια λήγει και ανανέωσή της γίνεται τον Μάιο του 2001, δηλαδή επί 18 μήνες λειτουργούσε παράνομα και ληγμένους τους περιβαλλοντικούς όρους. Το 2001, με το έγγραφο αρ.1368/23-5-01, δίδεται ανανέωση της προηγούμενης άδειας λειτουργίας, τώρα..... σε άλλο όνομα, δηλαδή της εταιρίας Λατομεία Νάξου Α.Ε., και με επιβολή ελάχιστων όρων προς τήρηση. Η άδεια λειτουργίας δηλώνεται ως..... αορίστου χρόνου, κατά συνέπεια και κατά την νεωτερική αντίληψη των αρμοδίων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων, και οι περιβαλλοντικοί όροι εξακολουθούν να είναι..... αορίστου χρόνου και βάσει του σχολικού ερωτηματολογίου[†]. (σχετ. 50-52).

Παράρτημα προς αυτά, το 1993 (ΥΠΕΧΩΔΕ, Τμ. Περ. Θεμάτων, αρ. πρωτ. 15043/22-3-1993) εγκρίνονται σε κεντρικό επίπεδο περιβαλλοντικοί όροι για την εκμετάλλευση λατομικού χώρου αδρανών υλικών έκτασης 103.500 τ.μ. στην Πλατειά Ράχη Σαγκρίου Νάξου, για λογαριασμό της εταιρίας "Νάξος Μπετόν Αφοι Λεγάκη και Σια ΟΕ", μεταξύ των οποίων δεν απαντάται ούτε ένας για την προστασία των αρχαιοτήτων της περιοχής. Η διάρκεια των όρων αυτών ορίζεται πενταετής (μέχρι 31-12-98). Σε απάντηση σε αίτημα της πρώτης αιτούσας, η Νομ. Αυτοδ/ση Κυκλάδων, με το χθεσινό έγγραφό της αρ.407/24-5-05, πληροφορεί ότι δεν υποβλήθηκε νέα περ. μελέτη και δεν δόθηκε νέα έγκριση μετά εκείνη του 1993, ότι δεν υπάρχει άδεια λατομείου στην περιοχή Πλατειά Ράχη ή Μαστόρου και δεν υπάρχει εκεί και λατομική περιοχή, ούτε και υπάρχουν εκθέσεις των κατά νόμο επιτροπών για ορισμό λατομικής ζώνης σε αυτή την περιοχή (σχετ. 53-54).

Όλες αυτές οι παρανομίες επισημάνθηκαν στο ΚΑΣ της 3-II-04, με λεπτομερές υπόμνημα του πρώτου αιτούντος, συνοδευόμενο από διαμαρτυρίες και καταγγελίες του προς τις αρμόδιες Αρχές, αλλά και από διαμαρτυρία εκατοντάδων κατοίκων της περιοχής Σαγκρίου Νάξου κατά της έγκρισης λειτουργίας λατομείου (αντίγραφά τους τα σχετ. αρ. 55-6I, όπου συμπεριλαμβάνεται και διαμαρτυρία όλων των εκτός Νάξου ναξιακών συλλόγων των Αθηνών).

Γ. Λόγοι ακυρώσεως

Μετά όσα ήδη εκθέσαμε και με το αποδεικτικό υλικό που προσάγουμε με την παρούσα, όπως ακριβώς αυτό αναφέρεται καταλεπτώς στα επί μέρους σημεία, ζητούμε την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης για τους εξής βάσιμους και νόμιμους λόγους:

Ι. Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι αναιτιολόγητη, άλλως πλημμελέστατα αιτιολογημένη, και προϊόν προφανούς επιμονής της ενδιαφερόμενης εταιρίας, μιάς εταιρίας που νομικά εμφανίζεται με "εναλλασσόμενες" μορφές, που δημιουργούν πλήρη νομική ασάφεια ως προς την ύπαρξη και τη δράση της. Συγκεκριμένα το ΚΑΣ, με αλληπάλληλες συνεδριάσεις του και με εναλλασσόμενες αυτοφίλες, διολίσθησε μέχρι την τελική συνεδριάσή του της 3-II-04, οπότε και ενέκρινε τη δημιουργία λατομείου στην επίδικη θέση, προς μία αδειοδότηση υπό όρους τέτοιους, που η τήρησή τους θα είναι αδύνατο να ελεγχθεί με τον τρόπο που μέχρι και σήμερα λειτουργεί η Δημόσια Διοίκηση. Ταυτόχρονα, όμως, δεν έλαβε υπόψη του και δεν εξέτασε με τη δέουσα προσοχή σοβαρές παραμέτρους και προϋποθέσεις για τη κατά νόμο λειτουργία της λατομικής εταιρίας στη συγκεκριμένη θέση.

Ειδικότερα, δεν εξέτασε το θέμα της οπτικής επαφής του υπό έδρυση λατομείου με πλήθος βυζαντινών μνημείων της περιοχής Σαγκρίου, ούτε και ασχολήθηκε καν με τον ευρύτερο φυσικό χώρο που περιβάλλει τον κύριο αρχαιολογικό χώρο του ναού της Δήμητρας, αλλά ούτε και ασχολήθηκε με τις επιπτώσεις στον επίσης σημαντικό αρχαιολογικό χώρο του Πολυχνίου. Επίσης, δεν φρόντισε να διερευνήσει, παρά τις νόμιμες καταγγελίες και αναφορές, και παρά τα εύλογα ερωτήματα που τέθηκαν κατά την κρίσιμη συνεδριάσή του της 3-II-04, το τεχνικό και το νόμιμο υπόβαθρο τόσο της λειτουργίας της εταιρίας με "εναλλασσόμενες" μορφές, όσο και των νόμιμων όρων οριοθέτησης της επίδικης περιοχής.

2. Περαιτέρω η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης μπορεί να θεωρηθεί και αντιφατική, διότι οι μεν αρμόδιες Εφορείες Προϊστορικών-

Κλασικών αρχαιοτήτων και Βυζαντινών κατέθεσαν θεμελιωμένη αντίθετη γνώμη για τη δημιουργία λατομείου στην επίδικη περιοχή, το ΚΑΣ με όσα ήδη επισημάνθηκαν με τις ουσιώδεις παραλείψεις του κατά την εξέταση της υπόθεσης, προέβη σε γνωμοδότηση υπέρ της αδειοδότησης.

3. Κατόπιν αυτών τίθεται θέμα παράβασης του ά.24, παρ.Ι Συντ., διότι γίνεται προφανές ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν ελήφθη το προσηκόν μέτρο, στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας, για την προστασία του συνόλου πολιτιστικού περιβάλλοντος στην περιοχή του Σαγκριού Νάξου. Αλλά και τίθεται θέμα παράβασης του ά.10, παρ.2 του ν.3028/2002 για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής κληρονομιάς, αφού με όσα εκθέσαμε αποδεικνύεται ότι δεν τηρήθηκε η απαίτηση αυτού του νόμου να ληφθεί υπόψη η οπτική επαφή του υπό ίδρυση λατομείου με όλα τα μνημεία της περιοχής, δεν λήφθηκε υπόψη ποσώς η μορφολογία του εδάφους και ο κίνδυνος άμεσης και, κυρίως, έμμεσης βλάβης σε αυτά. Για την οπτική ειδικά ρύπανση αναφερόμαστε και στην εντελώς πρόσφατη και βασική απόφασή σας αρ.2569/2004.

4. Με την προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάστηκε και η διάταξη της παρ.Ι.εδ.(δ), του ά.10 του ν.2115/1993 για την εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών, αφού παρά τη σχετική απαγόρευση της διάταξης αυτής, η προσβαλλόμενη απόφαση θα προκαλέσει αλλοιώσεις στο φυσικό περιβάλλον που περιβάλλει μνημεία, αλλά εμμέσως και στα ίδια αυτά μνημεία, με την οπτική ρύπανση που θα τους προκαλέσει, όπως αναλυτικά αναφερθήκαμε προηγουμένως, ενώ οι ίδιες αρνητικές επιδράσεις θα προκληθούν και σε τοπία φυσικού κάλλους και σπουδαίας τουριστικής σημασίας, δηλαδή στις γειτονικές παραλίες του Ορκού, της Μικρής Βίγλας και του Καστρακίου.

5. Αναφερόμενοι στη σκέψη αρ.12 της μνημονευθείσας απόφασής σας αρ.2569/2004, θεωρούμε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα και για τον λόγο ότι προκειμένου περί λατομικών δραστηριοτήτων σε νήσο με μέγιστο αρχαιολογικό και γεωλογικό ενδιαφέρον, όπως η Νάξος, πρόσσης αδειοδότησεως, μάλιστα σε οικολογικά και πολιτισμικά τόσο ευαίσθητη περιοχή όπως το Σαγκρί, όφειλε να είχε προηγηθεί ειδική χωροταξική μελέτη συνολικού χαρακτήρα, ώστε να τεθεί τέρμα στην άναρχη λατομική δραστηριότητα, δίχως ορθολογική στάθμιση του περιβαλλοντικού μέλλοντος της νήσου. Μέσω αυτής της μελέτης οφείλει να προσδιοριστεί το περιβαλλοντικά, κοινωνικά και πολιτισμικά ανεκτό και βέλτιστο δυναμικό σε λατομικές δραστηριότητες, με ορισμό ειδικών ζωνών και σημείων, και επομένως θα σταθμιστούν και να εκτιμηθούν δεόντως, σε συνθετική οπτική, οι επιμέρους θέσεις αυτών των δραστηριοτήτων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
και για όσους τυχόν αναπτύξουμε προσθέτως, με όσα ήδη εκθέσαμε

ΔΩΡΟΒΙΝΗΣ
ΡΟΣ
3177
ΝΑ 115 28
Ο 362

-II-

στην παρούσα αίτησή μας, και με βάση το αποδεικτικό υλικό που προσ-
αγάγαμε και με τις αναλύσεις στις οποίες προχωρήσαμε

ΖΗΤΟΥΜΕ

να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη και ^{να} καταδικασθεί η Διοίκηση
στη δικαστική μας δαπάνη.

Αθήνα, 25 Μαΐου 2005

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος

ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΔΩΡΟΒΙΝΗΣ
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
- Α.Μ. ΔΣΑ 3177
ΞΕΝΙΑΣ 28 - ΑΘΗΝΑ 115 28
ΤΗΛ. 77 00 362

Βασίλης Κ. Δωροβίνης
Δικηγόρος - Πολιτικός Επιστήμονας
Ξενίας 28 - Αθήνα (115 28)
Τηλ.: 210 7700 362, Τηλ/πο: 210 6000 259

Κατατέθηκε το πρωτότυπο με αριθμό καταθέσεως
677 της 07/08/2005
Αντίγραφο - Αθήνα
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
Α.Α.

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ Ε'ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

(Επιτροπή Αναστολών)

Αίτηση

των σωματείων Ι.Συλλόγου Σαγκριωτών Νάξου "Η Πρόοδος", με έδρα την Αθήνα, επί της οδού Οδυσσέως 7, και της
2.Ελληνικής Εταιρείας για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με έδρα την Αθήνα, επί της οδού Τριπόδων 28

κατά

του Υπουργού Πολιτισμού

για την προσωρινή και οριστική αναστολή, με αίτημα
εκδόσεως προσωρινής διαταγής αναστολής εκτελέσεως
της απόφασής του με αρ.ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/ΑΙ/Φ2Ι/ΙΙ6/2/3Ι-Ι2-04
με αντίκειμενο τη χορήγηση αδείας εκμεταλλεύσεως λατομείου αδρανών υλικών στο Σαγκρί Νάξου, για λογαριασμό της εταιρίας
ΝΑΕΟΣ ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε.

Καταθέσαμε στο Δικαστήριό σας και με αρ.3729/26-5-2005 αίτηση ακυρώσεως κατά της αναφερομένης πράξεως, στην οποία κατ-αρχήν εκθέσαμε προκαταρκτικά στοιχεία, στοιχεία νομιμοποίησης και στοιχεία για το εμπρόθεσμό της, ως προς τους δύο αιτούν-τες. Στη συνέχεια εκθέσαμε με κάθε δυνατή λεπτομέρεια και μετά επίπονη έρευνα, εντοπισμό και αυστηρή αξιολόγηση δεδομένων το ιστορικό της υπόθεσης, μέσα από το οποίο αναδεικνύεται η πλή-ρης αντιφατικότητα μεταξύ Υπηρεσιών αρμοδίων για το αντικείμε-νο του ΥΠΠΟ και του ΚΑΣ, το οποίο διολίσθησε προς μία επιτρεπτι-

κή στάση ως προς την ίδρυση λατομείου αδρανών υλικών ευτελέστατης μορφής σε θέση ευρύτερη εκτατικά εκείνης όπου μέχρι σήμερα λειτουργεί (μετά από πράξεις και παραλείψεις αμφίβολης έως αρνητικής νομιμότητας) σπαστήριο αδρανών υλικών, και για λογαριασμό εταιρίας που, κάθε φορά και για την απόκτηση ιδιαίτερης άδειας, εμφανίζεται με διαφορετική επωνυμία και τύπο, όπως αποδεικνύουμε με το επίσημο αποδεικτικό υλικό που έχουμε ήδη προσαγάγει.

Στη συνέχεια εκθέσαμε πέντε βάσιμους και νόμιμους λόγους ακυρώσεως της προσβαλλομένης πράξεως, ως αναιτιολόγητης ή πλημμελέστατα αιτιολογημένης, με βάση αντιφατική, με παράβαση του ά.24, παρ.Ι Συντ. και του ά.ΙΟ, παρ.2 του νέου αρχαιολογικού νόμου 3028/2002, με παράβαση επίσης του ά.ΙΟ, παρ.Ι, εδ.(δ) του ν.2115/1993, που εξακολουθεί να ισχύει, για την εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών, πέλος δε για παράβαση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης, μάλιστα για ανυπαρξία ειδικής χωροταξικής μελέτης για νήσο με τεράστιας σημασίας αρχαία και βυζαντινή αρχιτεκτονική κληρονομιά, αλλά και με τεράστιας σημασίας απόθεμα σπανίων πετρωμάτων (για την οποία αμειψιμής μάρτυρας είναι και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στον οικισμό Απειράνθου). Επικαλεστήκαμε δε για τον τελευταίο αυτό λόγο και μία εντελώς πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου σας, την 2569/2004.

Στον χρόνο των δέκα ημερών που διέρευσε από την κατάθεση της αιτήσεως ακυρώσεως ο πληρεξούσιος των αιτούντων δικηγόρος, που συνεχίζει την έρευνά του για την υπόθεση, έλαβε γνώση των ακολούθων πολύ σημαντικών στοιχείων, που αποδεικνύουν ότι, μετά την προσβαλλόμενη απόφαση και ενόψει προφανώς των επικειμένων καλοκαιρινών διακοπών, η αντίδικη εταιρία επισπεύδει κάθε άλλη διαδικασία ώστε να είναι σε θέση να λειτουργήσει σύντομα το παράνομο λατομείο της. Συγκεκριμένα:

Ι. Στις 27-4-05 κατατέθηκε από την εταιρία με την επωνυμία "Δεγάκης Ευστάθιος ΒΑΝΕΤΑΕ" (άλλο όνομα της "Ναξος Μπετόν Α.Ε.") και προς τη

Δ/ση ΠΕ.ΧΩ. Περιφέρειας Ν.Αιγαίου(πρωτοκολλήθηκε με αρ.5725) αίτηση για ανανέωση (παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος)απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (προφανώς πρόκειται για την παράνομη καθεαυτή άδεια του ΥΠΕΧΩΔΕ επί ερωτηματολογίου, που είχε εκδοθεί με αρ.Ι5043/22-3-93 και έληξε στις 31-12-98). Όπως εγκύρως μάθαμε επ' αυτής προχωρεί η σχετική διαδικασία(σχετ.αρ.55 η αίτηση προς τη Δ/ση ΠΕΧΩ).

2.Παρά το ότι ο Δήμος Νάξου έχει ήδη καταθέσει καταγγελία-μήνυση στον Εισαγγελέα για κατάπαυση εκτάσεων του από το σπαστήριο αδρανών υλικών της εταιρίας "Νάξος Μπετόν Α.Ε" και τον Ευστ.Δεγάκη, σε μία "περίεργη" συνεδρίαση του Δημ.Συμβουλίου Νάξου(αρ.7/2005), όπου σημειώθηκε και καταγέλθηκε ~~επεί~~ παρανομιών και παρατυπιών, σχηματίστηκε πλειοψηφία παρανόμως και ψηφίστηκε εξίσου παράνομα η με αρ.ΙΙ6/2005 απόφασή του, με την οποία οι.....καταπατημένες εκτάσεις, οι οποίες έχουν ενοικιασθεί προς βόσκηση σε κτηνοτρόφους της περιοχής(σχετ.αρ.56 σημειώνουμε ότι στην πρώτη σελίδα η απόφαση φέρει τον αριθμό ΙΙ6 και στη δεύτερη σελίδα— τέλος του κειμένου της— τον αριθμό...Ι03...). Η απόφαση αυτή υπήρξε αντικείμενο τριών προσφυγών προς την Επιτροπή του ά.7 του ν.2839/2000 της Περιφέρειας Ν.Αιγαίου, με άδηλο μέχρι σήμερα αποτέλεσμα(επίσημα αντίγραφα των προσφυγών τα σχετ.αρ.57-59).

Με τα δεδομένα αυτά παρουσιάζεται ευλόγως ο κίνδυνος υλοποίησης της προσβληθείσας απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού, αφού ήδη έχουν υπάρξει γεγονότα και, μάλιστα, απόφαση της Τ.Αυτοδιοίκησης, που διευκολύνουν την υλοποίηση αυτή σε εγγύ χρονικό σημείο, οπότε θα δημιουργηθούν μη αντιστρέψιμες καταστάσεις για τη σημαντική αρχιτεκτονική κληρονομιάς της περιοχής. Με το σχετ.αρ.60 προσάγουμε και ένα βασικότατο στοιχείο, δηλαδή λεπτομερή χάρτη με όλα τα βυζαντινά μνημεία της περιοχής, σε άμεση οπτική επαφή με το επίδικο

έργο, με καθορισμένες επιπλέον τις ακριβείς αποστάσεις μνημείων-επί-
δίκου, που δεν λήφθηκαν παρατελώς υπόψη από το ΚΑΣ στην κρίσιμη συνε-
δρίασή του. Ο χάρτης αυτός συνόδευε την ήδη προσαχθείσα γνωμοδότηση
της 2^{ης} Εφορείας Βυζ. Αρχαιοτήτων, αρμόδιας για τη Νάξο, που έφερε αρ.
499/Ι5-3-04 (σχετ. αρ. Ι6).

Συναφώς προσάγουμε τεκμηρίωση του πρώτου αιτούντα για τα βυζαντι-
νά μνημεία της περιοχής (ημερολόγιο του έτους 1997) και μελέτη για το
μοναστήρι του Α. Ελευθερίου στο Σαγκρί και τη Σχολή της Νάξου στα
χρόνια της Τουρκοκρατίας (σχετ. αρ. 61 και 62).

Κατόπιν όλων αυτών και επειδή ήδη στην πράξη έχει αρχίσει
η προσβαλλόμενη πράξη να χρησιμοποιείται ως έρεισμα για την έκδοση
άλλων διοικητικών πράξεων, που οδηγούν αφεύκτως στη χειροτέρευση του
πολιτιστικού περιβάλλοντος στο Σαγκρί Νάξου, με αποτέλεσμα τη μη
αντιστρέψιμη μεταβολή των όρων και συνθηκών προστασίας τους.

ΖΗΤΟΥΜΕ

από το Δικαστήριό σας την έκδοση προσωρινής και οριστικής αναστολής
της προσβληθείσας πράξης του Υπουργού Πολιτισμού και την έκδοση
προσωρινής διαταγής αναστολής εκτελέσεώς της, ενώ συναφώς προσάγουμε
και τα μνημονευθέντα σχετικά αρ. 55-62.

Αθήνα, 6 Ιουνίου 2005

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος

ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΔΩΡΟΒΙΝΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
Α.Μ. ΔΣΑ 3177
ΕΝΙΑΣ 28 - ΑΘΗΝΑ 115 28
ΤΗΛ. 77 00 362